

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16Ps/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211264
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817211264.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou v právnej veci navrhovateľky: E. M., rodená S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., I. XXX/XXX, zast. JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátom so sídlom Prievidza, Hviezdoslavova 3, o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby: I. S., rodená X., nar. 2.X.XXXX, toho času bytom J. XXX, v konaní zastúpenej opatrovníkom K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom U. X/X, K., za účasti príbuzného, syna posudzovanej, H. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., ul. A. V. XXX/XX, toho času bytom J. XXX, v konaní zast. JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom so sídlom Švéniho 6 Prievidza, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza Mgr. Bahýlovej, takto

rozhodol:

I. I. S., nar. X.X.XXXX, r. č. XXXXXX/XXX obmedzuje spôsobilosť na právne úkony, a to tak, že nie je spôsobilá nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok resp. iné dávky či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilá uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilá konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilá rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nie je spôsobilá výkonu volebného práva.

II. Za opatrovníka menovanej ustanovuje H. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., A. V. XXX/XX.

III. Oprávnením aj povinnosťou opatrovníka je zabezpečovať starostlivosť a dohľad nad posudzovanou I. S., preberať za ňu dôchodok a iné dávky, zastupovať ju pred súdmi, orgánmi verejnej správy, peňažnými a finančnými ústavami, orgánmi činnými v trestnom konaní, notárskymi úradmi a ďalšími osobami a spravovať jej veci tak, aby neutrpela žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Úkony presadzujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

IV. Ustanovený opatrovník je povinný raz ročne podávať súdu správu o hospodárení s majetkom posudzovanej I. S. a dvakrát do roka správu o opatrovanej.

V. Štátu náhradu trov konania nepriznáva.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka E. M., dcéra posudzovanej I. S., doručila tunajšiemu súdu dňa 26.7.2017 návrh pozbavenie spôsobilosti na právne úkony jej matky I. S., nar. X.X.XXXX s odôvodnením, že matku v novembri 2014 postihla ťažká mozgová príhoda - mŕtvica, v dôsledku ktorej zostala ťažko zdravotne postihnutá, imobilná, nerozprávajúca. U matky došlo k postihnutiu centrálnej nervovej sústavy,

neschopnosti reči, jej vnímanie je obmedzené závažnosťou jej ochorenia a podľa neurologického vyšetrenia MUDr. Neoveskej z 18.5.2015 trpí ťažkou zmiešanou afáziou, je silno sklerotická, ľahko ovplyvniteľná, pričom na výzvy spravidla vyhovie bez uvedenia si následkov. V minulosti sa stalo, že matka v takomto stave mala uzavrieť darovaciu zmluvu a darovať svoj byt v Prievidzi jej bratovi a synovi posudzovanej H. S., ktorý disponoval i s jej platobnou kartou. V čase podania návrhu sa posudzovaná nachádzala v sociálnom zariadení PE-ES v Diviackej novej Vsi. Zároveň navrhovateľka navrhla, aby bola za opatrovníka matky po jej obmedzení spôsobilosti na právne úkony ustanovená ona z dôvodu, že H. S. ju obral o prevažnú časť majetku a ďalší brat K. F. s jej ustanovením za opatrovníčku matke súhlasí. S poukazom na uvedené navrhla podanému návrhu vyhovieť a v prípade úspechu priznať i náhradu trov konania.

2. Tunajší súd uznesením sp. zn. 16Ps 7/2017 - 11 z 21.8.2017 ustanovil za opatrovníka v súdnom konaní posudzovanej I. S. syna posudzovanej K. F., nar. XX.X.XXXX, ktorý ju zastupoval v konaní. Opatrovník posudzovanej v priebehu konania uviedol, že navrhuje návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovieť.

3. Súd v priebehu konania na základe návrhu ďalšieho syna posudzovanej I. S., H. S., nar. XX.X.XXXX, menovaného uznesením 16Ps 7/2017 z 8.2.2018 pribral do konania ako ďalšieho účastníka, a to v zmysle § 237 C.m.p..

4. Syn posudzovanej H. S. v priebehu konania uviedol, že chce byť ustanovený za opatrovníka posudzovanej z dôvodu, že sa o matku osobne stará. Návrh navrhovateľky, aby bola ustanovená za opatrovníčku ich matky navrhol zamietnuť.

5. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 6.9.2018 uviedla, že trvá na tom, aby bola ustanovená za opatrovníčku ich matke, pretože brat H. S. nekoná v jej záujme, klame pred súdom, napr. i o tom, že má maturitu, pričom žiadnu maturitu nemá. Podľa nej nie je psychicky v poriadku, naďalej požíva alkoholické nápoje, zanedbáva starostlivosť o matku, ktorá žije v studenom hlinenom dome bez kúrenia, ktorého vlastníkom je jej vnuk. Potvrdila, že naďalej mieni vykonávať prácu v zahraničí, a to prácu opatrovateľky, zdržiava sa 6 alebo 8 týždňov v Holandsku, potom sa po dobu približne 6 - 8 týždňov zdržiava na území SR.

6. Zástupca navrhovateľky po vykonaní dokazovania navrhol návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovieť a za opatrovníka posudzovanej ustanoviť navrhovateľku. Predmetom konania podľa neho nie je posudzovanie starostlivosti o posudzovanú, ale posúdenie schopnosti vykonávať funkciu opatrovníka. U navrhovateľky neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by ju diskvalifikovali z výkonu tejto funkcie a touto okolnosťou nie je ani práca v zahraničí. Prezentovala v konaní záujem matku umiestniť v kvalifikovanom sociálnom zariadení, kde by mali prístup rodinní príslušníci, kde by bolo o posudzovanú náležite odborne postarané. H. S., ani jeho družka nevzbudili v nich žiadnu dôveru, že by boli schopní hájiť osobné a majetkové záujmy posudzovanej. Svedčí o tom aj to, že v inom konaní na tunajšom súde prebieha konanie o určenie vlastníckeho práva k bytu, kde je žalobkyňou aj posudzovaná proti H. S.. Zo znaleckého posudku S. S. vyplynulo, že táto nebola spôsobilá na takýto právny úkon, preto s istotou blížiacou sa 100% je darovacia zmluva neplatná. Znalčka zistila, že posudzovaná trpí neschopnosťou rečového prejavu a zmyslupnej komunikácie, a teda H. S. vedel a musel vedieť, keď nechal uskutočniť predmetný prevod, že robí právny úkon, ktorý je len v jeho prospech, a že jeho matka nechápe čo robí a podľa nich ho takéto konanie diskvalifikuje z výkonu takej funkcie ako je opatrovník, ktorý by mal chrániť záujmy posudzovanej a nie zneužívať jej zdravotný stav. H. S. rovnako klame vo vzdelaní a klame i o požívaní alkoholu z jeho strany. Takáto osoba nedáva záruku, že bude funkciu opatrovníka vykonávať v záujme posudzovanej. Zároveň žiadal v prípade úspechu priznať náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

7. Prokurátorka Okresnej prokuratúry po vykonaní dokazovania navrhla u posudzovanej obmedziť spôsobilosť na právne úkony v rozsahu vymedzenom znalčkou v znaleckom posudku v bode 2. Za opatrovníka posudzovanej navrhla ustanoviť syna H. S., ktorý je zdravotne spôsobilý vykonávať túto funkciu a podľa ošetrojúcej lekárky posudzovanej, pobytom v domácnosti sa u posudzovanej zlepšil zdravotný stav a je spokojnejšia. Navrhovateľka nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o posudzovanú, pretože pracuje v zahraničí a ma záujem zabezpečiť jej starostlivosť v špecializovanom zariadení. Uviedla, že v konaní navrhovateľka nepreukázala zanedbanie starostlivosti u posudzovanej H. S., pričom má za to, že starostlivosť v rodinnom prostredí, by mala mať prednosť pred starostlivosťou

v zariadení, preto navrhla ustanoviť za opatrovníka posudzovanej H. S., ktorému v starostlivosti pomáha družka, ktorá má skúsenosti s opatrovaním ľudí v zahraničí.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi v spise 16Ps 7/2017a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

9. Z potvrdenia od lekára MUDr. Jozefa Špirku, praktického lekára pre dospelých z 21.6.2017 mal súd preukázané, že posudzovaná I. S. prekonala periprocedurálnu CMP v dôsledku čoho je ťažko disociovaná, 1. dx. hemiparéza prevažne PHK, faktická porucha, inkontinencia, sekundárny depresívny syndróm, pričom vzhľadom k závažnosti ochorenia je menovaná odkázaná na pomoc druhej osoby počas 24 hodín.

10. Zo znaleckého posudku, vypracovaného v tomto konaní č. 96/2017 z 28.11.2017 (č.l. 31 spisu) vypracovanom MUDr. Máriou Majzlanovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria súd zistil, že zo záverov uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že I. S., nar. X.X.XXXX z psychiatrického hľadiska v súčasnosti trpí duševnou poruchou - vaskulárnou demenciou. Ide o duševnú chorobu trvalého charakteru, ktorá vznikla v dôsledku organických zmien na mozgu po cievnej mozgovej príhode v roku 2014. Vplyvom duševnej poruchy nie je schopná zmysluplného dorozumievania sa, trpí poruchou tvorby reči, jej rečový prejav je nesúvislý, stereotypný a perseveratívny (opakuje len niekoľko slov - áno, čo, nie). Jej schopnosť hovoriť, vyjadriť sa, ale aj schopnosť porozumievania hovorovej reči je závažne narušená, myslenie je spomalené, obsahovo výrazne ochudobnené, poznávacie a rozumovo-pamäťové sú oslabené s následkom narušenia chápanosti, úsudku a kritičnosti, neschopnosti exekutívnych funkcií i nedostatočného uvedomovania si vlastnej chorobnosti. Jej vôľovo-motivačné a konatívne funkcie sú výrazne oslabené, dezorganizované s neschopnosťou komplexných činností ako je obliekanie sa, samostatná príprava jedla, cestovania, návštevy lekára, užívanie liekov, vybavovanie na úradoch, účelná manipulácia s financiami a ďalších. V psychopatologickom obraze v konaní sú prítomné aj poruchy správania manifestujúce sa u menovanej nervóznym až agresívnym reagovaním na okolie v zariadení sociálnej starostlivosti, negativizmom a nespôluprácou, s potrebou skľudňujúcej medikamentózne liečby. Jej osobnosť v predchorobí diferencovaná, po náhle vzniknutej cievnej mozgovej príhode je ťažko organicky postihnutá, s následkom úpadku kognitívnych funkcií (pamäti, myslenia, orientácie, chápania, symbolických funkcií a úsudku) v obraze demencie, s poruchou reči, neschopná zmysluplného dorozumievania sa, neschopná posúdiť ani ovládať svoje konanie, neschopná samostatného fungovania, sťažene mobilná, čiastočne inkontinentná. Jej stav vyžaduje celodenný dohľad a opaterou inou osobou alebo inštitucionálne a indikuje tiež k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony. Znalkyňa na základe uvedeného dospela k záveru, že u menovanej sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u menovanej, a to tak, že nie je spôsobilá nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilá uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilá konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilá rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nie je spôsobilá výkonu volebného práva. Ďalej uviedla, že posudzovaná vzhľadom na svoj psychický stav nie je schopná vnímať priebeh súdneho konania a ústneho pojednávania, doručenie rozhodnutia by na ňu nemalo pôsobiť nepriaznivo. Menovaná nie je schopná pochopiť význam súdneho rozhodnutia.

11. Znalkyňa na pojednávaní konanom dňa 8.2.2018 uviedla, že trvá na záveroch vypracovaného znaleckého posudku. Uviedla, že v čase vyšetrenia posudzovanej táto bola v sociálnom zariadení, znalkyňa nezaznamenala u nej žiadne prejavy, že by chcela ísť z tohto zariadenia preč. Uviedla, že sa zdalo, že posudzovaná vie o tom, že si ju má zobrať domov jej syn. Podľa znalkyňa jej prežívanie je natoľko oslabené, že posudzovaná nie je schopná dostatočne vyjadriť už svoje vlastné potreby a prežívania tak, aby boli dostatočne dôveryhodné. Skôr je odkázaná na objektívne posúdenia ako sa o ňu stará, a to by malo byť nejako zhodnocované, pretože jej odpovede sú už nespoľahlivé, vzhľadom na jej zdravotný stav. Uviedla, že je v takom zdravotnom stave, že starostlivosť zo strany tretej osoby nemôže na ňu vplyvať nepriaznivo. Je veľmi ťažko u nej posúdiť, či posudzovaná správne rozoznáva blízke, teda príbuzné osoby a cudzie, teda tretie osoby.

12. Dňa 6.2.2018 v mieste aktuálneho bydliska posudzovanej na adrese J. XXX u syna posudzovanej H. S. došlo zo strany sudcu ku vzhliadnutiu posudzovanej v zmysle § 243 ods. 2 C. m. p., kedy sú zistil, že posudzovaná I. S. nie je schopná zmysluplne dorozumievať sa a pochopiť sudcom kladené otázky. Nevedela uviesť, ako sa dlho zdržiava u syna, ani ktorý je kalendárny rok.

13. Z výsluchu syna posudzovanej H. a dňa 6.2.2018 súd zistil, že o matku sa v minulosti staral dva roky, ale kvôli tomu, že manželka sa s ním rozviedla 29.3.2017 bol nútený matku dať do domova dôchodcov v Diviackej novej Vsi, lebo nebol schopný sám sa o ňu postarať. Keď sa zoznámil s terajšou priateľkou S. H., s ktorou žije v spoločnej domácnosti, mohol si zobrať matku opäť k sebe a naďalej sa o ňu starať. Uviedol, že predtým sa nemohol o ňu sám starať i z dôvodu, že by to nebolo finančne možné, keďže pracuje v NCHZ na tri zmeny. Matka poberá dôchodok približne 370,- eur, on by dostal ošetrovateľský príspevok 130,- eur, čo by im nestačilo, preto ju dal do domova, pričom doplácá z vlastných zdrojov náklady spojené s jej pobytom v zariadení, ktoré boli približne vo výške 420,- eur. Uviedol, že priateľka S. H. je teraz s matkou doma, má podanú žiadosť o priznanie opatrovateľského príspevku. S matkou chodia na všetky potrebné zdravotné vyšetrenia, o matku sa riadne starajú. Uviedol, že vzťahy so súrodencami E. M. a K. F. mal dobré pokým matka nedostala mozgovú príhodu v roku 2014. Potvrdil, že so sestrou - navrhovateľkou je v súdnom konaní, keďže sestra podala žalobu o vrátenie daru. Matka mu byt darovala v roku 2015 a teraz sa oň súdia. Uviedol, že matka je v súčasnosti u neho od novembra 2017. Na otázku, či by nebolo matke lepšie v špecializovanom zariadení uviedol, že podľa neho nie. Matka je notorický fajčiar a v nijakom zariadení nie je umožnené klientom fajčiť. Matke doma umožňujú fajčiť približne štyrikrát denne, vozia ju von na invalidnom vozíku. Zo zariadenia si ju vzal, lebo ju tam nechal dobrovoľne, ale z dôvodu, že sa s vtedajšou manželkou rozvádzali. Do rozvodu sa o matku starala bývalá manželka G. S.. Uviedol, že v domácnosti s nimi žije ešte i syn Karol. Do domova dal matku v minulosti len z dôvodu, že to bolo pre neho krajné riešenie. Súrodenci nemali záujem sa o matku postarať, uviedol, že v žiadnom prípade nesúhlasí aby ako opatrovníčka matky bola ustanovená sestra E. M.. Táto sama povedala, že nie je schopná sa o matku osobne starať, je zamestnaná ako opatrovateľka v Rakúsku, pričom je ochotná zabezpečiť matke opateru na 24 hodín cudzími ľuďmi. To považuje syn H. S. za neštandardné riešenie, keďže má matka opateru zabezpečenú v kruhu rodiny a v domácom prostredí.

XX. Karol S. pri výsluchu pred súdom v tomto konaní uviedol (č.l. 107 spisu), že alkohol nepožíva z dôvodu, že je liečený na štítnu žľazu, a to približne 10 rokov. Niekedy si však otvorí pivo. Uviedol, že je disponentom matkinho účtu od roku 2013 alebo 2014, teda ešte od obdobia, kedy matka nemala mozgovú príhodu. Peniaze, ktoré mala na účte dokazoval aj v konaní o vyporiadanie BSM s bývalou manželkou. Matka k 1.1.2015 mala na účte 1 600,- eur, ktoré peniaze vtedy vybral a minul na prerábku kúpeľne, WC a iné hygienické pomôcky pre matku / matrac, prenosnú toaletu pre matku, sprchovací kút/. Vtedy prerobili celú kúpeľňu, aby matku mohli kúpať a vodiť na WC. Potom v roku 2015 predali spoločný byt, ktorý mali s manželkou a presťahovali sa do bytu matky na ul. V. XXX/X, ktorý mu potom matka darovala. Sestra za matkou vtedy chodila len približne jedenkrát za tri mesiace, keď sa dozvedela, že mu matka darovala byt, tak chodila za ňou jedenkrát za 4 - 5 mesiacov, brat K. F. tak isto.

15. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že pokiaľ bude ustanovená za opatrovníčku posudzovanej, zabezpečí starostlivosť o matku v špecializovanom zariadení, prípadne u nej doma. Ak jej bude vrátený byt od brata Karola, potom jej najme opatrovateľku na 24 hodinovú starostlivosť, ktorú si vyžaduje jej zdravotný stav. Uviedla, že ona sa na území SR nachádza 6 týždňov, a potom 6 týždňov pracuje v zahraničí. Predtým ako matka utrpela mozgovú príhodu, v súvislosti s tvrdením sestry posudzovanej v konaní o vrátenie daru S. P., že ich matka mala výhrady voči navrhovateľke i jej bratovi K., že sa na nich hnevávala navrhovateľka uviedla, že je pravda, že sa matka hnevávala, lebo nemali dobré vzťahy s bratom H., a to ani ona, ani K.. Matka chcela, aby mali dobré vzťahy s bratom H.. Vzťahy nemali dobré preto, lebo brat matku využíval a zneužíval i finančne. Uviedla, že neverí tomu, že o matku je u brata dobre postarané. Uviedla, že matka zapácha a je tam veľká zima, steny sú vlhké, zaplesnuté. Ohľadom brata H. uviedla, že brat nie je psychicky v poriadku, vždy bral liek Eutirox a dávkoval si ho ako chcel. Alkohol požíval dennodenne, neukončil žiadnu školu, má len základné vzdelanie.

16. Z výsluchu svedkyne S. H., nar. XX.X.XXXX, družky syna posudzovanej H. S. súd zistil, že s H. S. býva v spoločnej domácnosti od júla 2017. Uviedla, že druh H. je inteligentný, milý, nemá s ním žiadne vzťahové problémy. Matka s nimi býva približne od konca novembra 2017. Vzťahy medzi ním a matkou sú perfektné. Podľa nej je matka druhá u nich spokojná. Uviedla, že o matku druhá sa osobne stará spolu s ním, pričom zvládajú starostlivosť o ňu, podávajú jej pravidelne lieky, chodia s ňou na pravidelné

kontroly. Na otázku či sa u druhu H. prejavujú známky psychickej nerovnováhy, resp. poruchy svedkyňa uviedla, že nie. Uviedla, že alkoholické nápoje nepožíva, v lete pije len pivo, maximálne dve pivá. Podľa lekárov zdravotný stav posudzovanej je stabilizovaný. Svedkyňa potvrdila, že jej s účinnosťou od 1.1.2018 bol priznaný opatrovateľský príspevok vo výške 92,52 eur mesačne. Svedkyňa potvrdila, že opatrovateľku robila aj v Rakúsku 2 roky a v Mníchove 4 roky. Svedkyňa S. H. pri výsluchu dňa z 19.7.2018 uviedla, že jej druh H. S. utrpel a dá sa povedať, že prechodil infarkt, následne absolvoval operáciu srdca. Uviedla, že naďalej s ním žije v spoločnej domácnosti, nikdy sa nezdržiava mimo domu v Nitrici.

17. Z výsluchu svedkyne G. S., nar. X.X.XXXX, bývalej manželky H. S., súd zistil, že podľa svedkyne sa v minulosti stalo, že syn posudzovanej H. S. sa správal voči matke nevhodne, a to tak, že jej dovolil fajčiť, niekedy, keď v noci nemohla zaspáť prikázal jej, aby jej dala ďalšiu tabletku na spanie, čo sa jej nepáčilo. Jedenkrát sa stalo, že bol nervózny a matku chytil a hodil do vozíka. Voči nej sa správal vulgárne, fyzicky ju napadol v marci 2017, kedy ju zbil, chytil pod krk a dusil ju, ona vtedy schmatla nôž na linke, následne ho pustila a on uvoľnil zovretie. Tiež ju psychicky týral, čo bolo v decembri 2016, kedy prišiel z krčmy opitý, zobudil svedkyňu, stiahol jej paplón a fajčil jej v izbe. Uviedla, že bývalý manžel pil vo vyššej miere alkohol približne pred 3 - 4 rokmi. Na otázku či bola svedkyňa svedkom toho, že by peniaze matky použil na svoju potrebu, alebo potrebu rodiny svedkyňa uviedla, že sa jej zdá, že po decembri 2014 vybral nejaké peniaze z účtu, ale nepamätala si na čo tie peniaze použil.

18. Z rozhodnutia Okresného úradu Prievidza, odbor všeobecnej vnútornej správy z 13.11.2017, sp. zn. OU-PD-OVVS-2017/010773-16 (č.l. 126 spisu) súd zistil, že podľa § 76 ods. 1 písm. c Zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, bolo konanie voči obvinenému H. S., ktorý sa mal dopustiť priestupku proti občianskemu spolunažívaniu tým, že dňa 23.3.2017 v čase okolo 17.10 hod. sotil na posteľ svoju manželku G. S., ktorá si o stenu udrela hlavu, potom sa trhali o mobilný telefón, pričom ju zvalil na zem, sadol si jej na nohy a nechcel ju pustiť, dotrhal jej na krku zlatú retiazku a vytrhal vlasy, taktiež jej trmol hlavou dozadu, ako keby jej chcel udrieť hlavu o podlahu, čím jej mal spôsobiť pomliaždeniny na záhlaví, a teda mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie drobným ublížením na zdraví a iným hrubým správaním, bolo zastavené nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa konaná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.12.2017.

19. Z pracovného posudku H. S. z XX.X.XXXX od spoločnosti Fortischem (č.l. 194 str. 2 spisu) súd zistil, že H. S. je u nich zamestnaný od roku 1989 na pracovisku obsluha výroby tlakového vzduchu. Odborné vedomosti pána S. sú primerané jeho pracovnému zaradeniu, pracovné povinnosti, ktoré mu vyplývajú z jeho pracovného zaradenia si plní v zmysle prevádzkových a organizačných smerníc. V zamestnaní aj v kolektíve je nekonfliktný. Pracovný pomer má na dobu neurčitú, od 22.2.2018 je práceneschopný.

20. Z lekárskej správy od MUDr. Zdenky Poliakovej z 22.5.2018 (č.l. 198 spisu) súd zistil, že starostlivosť o pacientku I. S. je dobrá. Pacientka je spokojná, výrazne sa zlepšil jej psychický stav. Syn, resp. jeho partnerka, chodia s ňou na doporučené kontroly. Pacientka bola aj na preventívnej prehliadke, jej stav je stabilizovaný. Bola vyšetrená hematológom pre petechie, úprava po liečbe. Pacientku predtým videla v rámci LSPP v domácnosti ešte v Prievidzi, aj v domove dôchodcov, ale teraz je výrazne spokojnejšia. Viac komunikuje v rámci jej možností, myslí si, že je o ňu dobre postarané aj po psychickej aj po somatickej stránke (nemá preležaniny, hoci je plegická).

21. Zo správy od riaditeľky zariadenia pre seniorov PE-ES so sídlom O. nová I. z XX.X.XXXX (č.l. 199 spisu) súd zistil, že posudzovaná bola v ich zariadení umiestnená na základe zmluvy dňa 7.2.2017, a to do 30.11.2017. Posudzovaná bola prijatá do zariadenia po cievej mozgovej príhode so schopnosťou odpovedať na otázky slovami áno a nie. Počas pobytu v zariadení sa klientka javila spokojná, niekedy mala prejavy nervozity, rozrušenosti, najmä z dôvodu neuspokojenia potreby fajčenia, po uspokojení tejto potreby sa klientka upokojila, spolupracovala s personálom zariadenia. Pán H. S. navštevoval svoju matku pomerne často aj so svojou priateľkou a matku si viackrát zobral aj domov. Matku navštevovala aj dcéra pani M., a to trikrát. Dátumy a časy o konaných návštevách zaslali v prílohe.

22. Zo záznamu z návštev I. S. / č.l. 200 spisu/ súd zistil, že H. S. bol za matkou jedenkrát v mesiaci február, jedenkrát v mesiaci marec, dvakrát v mesiaci apríl 2017, sedemkrát v mesiaci august 2017, päťkrát v mesiaci september 2017, dvakrát v mesiaci október 2017. Dcéra pani M. bola za ňou podľa

uvedeného prehľadu trikrát v mesiaci september 2017. Z uvedeného záznamu ďalej vyplýva, že pri návštevách si syn H. S. matku brával mimo zariadenia na čas približne 4-5 hodín.

23. Z lekárskej správy od MUDr. Reiterovej z 18.5.2018 (č.l. 211 spisu) vyplýva, že podľa uvedenej lekárky je H. S. zdravotne spôsobilý vykonávať opateru o svoju matku I. S. a netrpí závažnejšími ochoreniami.

24. Zo správy od Obce Nitrícia z 22.6.2018 (č.l. 217 spisu) súd zistil, že komisia sociálnych vecí a rodiny pri obecnom zastupiteľstve Nitrícia, na základe žiadosti súdu dňa 20.6.2018 vykonala miestne šetrenie v dome, kde pani I. S. býva na adrese J. XXX. Podľa stanoviska členov komisie je dom, v ktorom posudzovaná býva síce starší, ale je kompletne prerobený, udržiavaný a vhodný na bývanie.

25. Navrhovateľka v konaní namietala správu od Zariadenia pre seniorov PE-ES v Diviackej novej Vsi. Tvrdila, že správa je vedome nepravdivá, pracovníčky zariadenia sa správali voči nej nepriateľsky, za matkou bola najmenej pätnásťkrát a najmenej päťkrát pri návštevách matku vzala so sebou domov do Prievidze.

26. Svedok F. M., nar. XX.X.XXXX, pred súdom uviedol, že je prvým manželom navrhovateľky E. M., s ktorou sa rozviedol v roku 2012. S navrhovateľkou však žijú v spoločnej domácnosti dodnes ako v manželskom zväzku, až na to, že sú rozvedení. Uviedol, že matku navrhovateľky navštívili s navrhovateľkou asi 10 - 15 krát v zariadení v Diviackej novej Vsi. Z toho minimálne päťkrát ju zobrali i domov. Svedok uviedol, že matka navrhovateľky sa mu nejavila ako spokojná v tom zariadení. Stále mala v hlave myšlienku, že chce ísť domov. Uviedol, že človek musí vytušiť čo chce, opýtať sa jej dá len otázkou a na otázku odpovedá áno alebo nie. Uviedol, že v minulosti sa u syna posudzovanej H. S. prejavovalo striedanie nálad, niekedy rozprával nezmysly, čo vie od jeho bývalej manželky. Podľa neho H. S. stopercentne maturitné vysvedčenie nemá, má len základné vzdelanie.

27. Z výsluchu svedka H. S. mladšieho, nar. XX.X.XXXX, syna H. S. súd zistil, že podľa svedka starostlivosť otca H. S. a jeho družky o starú matku je dobrá. Stará matka sa mu javí ako spokojná, vždy je o ňu postarané, má navarené, vždy je pri nej niekto celých 24 hodín. Uviedol, že si nepamätá, že by sa javila niekedy stará matka nespokojná. Vzťahy medzi otcom a družkou sú dobré, žijú v harmonickom vzťahu. Nestáva sa, že by mal otec nevhodné správanie k nemu, k družke alebo k starej matke, ani nemáva žiadne výbuchy zlosti. Otec občas požíje alkoholické nápoje - jedno pivo. Podľa uvedeného svedka je starej matke určite u nich lepšie ako v zariadení, pretože žije v kruhu rodiny. Vidno to nielen podľa jej správania, ale aj podľa jej výzoru, pretože keď bola v zariadení bola pochudnutá, bledá. Svedok potvrdil, že pomáha pri starostlivosti o starú matku, najčastejšie ju dáva do vozíka, zohrieva jej jesť, osobnú hygienu babky má na starosti otec a jeho priateľka. Potvrdil, že otec pomáha svojej družke so všetkým, čo potrebuje pri starostlivosti o starú matku, pri sprchovaní, keď ide na WC alebo pri prebaľovaní.

28. Karol Morávek pri výsluchu pred súdom potvrdil, že vo februári 2018 prechodil infarkt. Infarkt mu bol potvrdený vyšetrením v apríli 2017, následne absolvoval operáciu srdca 30.5.2018. V súčasnosti je naďalej PN, chodí na pravidelné kontroly.

29. Zo správy od MUDr. Jána Kotríka, kardiológa z 3.9.2018 (č.l. 247 spisu) súd zistil, že H. S. ambulantne prekonal infarkt myokardu spodnej steny ľavej komory v marci 2018, pričom dňa 31.5.2018 bola u neho vykonaná perkutánna koronárna intervencia s implantáciou liekom povlečeného stentu do pravej koronárnej artérie, teda kompletná revaskularizácia myokardu. Echokardiografický s len ľahkou reziduálnou systolickou dysfunkciou ľavej komory pri ložiskovej poruche hybnosti ľavej komory, zodpovedajúcej poinfarktovej jazve bez významného sekundárneho postihnutia srdcových chlopní. Pacient je bez limitujúcich stenokardií, s perzistenciou námahovej dýchavice pri ťažkej práci, bez iných známkov manifestujúcich srdcové zlyhanie, či poruchu rytmu, bez poruchy vedomia či prekolabsových stavov, na základe symptomatológie funkčne na úrovni tolerancie ťažkej práce (funkčná trieda NYHA II). Pacient vyžaduje adekvátnu komplexnú antitrombotickú liečbu, kontrolu rizikových faktorov aterosklerózy v rámci sekundárnej kariovaskulárnej prevencie. Pri dodržaní liečebných režimových a diétnych opatrení a zabezpečení pravidelnej kontroly efektu liečby a jej potencionálnych nežiaducich účinkov, možno očakávať dobrú prognózu z kardiologického hľadiska, jedná sa však o polymorbídneho pacienta /teda o pacienta u ktorého je viacero ochorení/ s tým, že komplexné zhodnotenie a posúdenie

funkčnej zdatnosti, či rizík v kontexte viacerých komorbidít je v kompetencii posudkového lekára. Uvedená správa bola zaslaná súdu na základe dožiadania súdu na návrh zástupcu navrhovateľky, a to či je H. S. zdravotne spôsobilý vykonávať celodennú starostlivosť a dohľad o posudzovanú I. S..

30. Podľa § 10 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. (2) Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

31. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

32. Podľa § 231 C.m.p. v platnom znení, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

33. Podľa § 247 ods. 1 cit. zákona, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

34. Podľa § 248 ods. 1,2 cit. zákona, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. (2) Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

35. Podľa § 93 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

36. Podľa § 27 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka v platnom znení, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. (3) Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

37. Po zhodnotení vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu dospel súd k záveru, že u posudzovanej I. S. sú splnené podmienky stanovené v § 10 ods. 2 Obč. zákonníka pre jej obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, keďže posudzovaná v súčasnosti trpí duševnou poruchou - vaskulárnou demenciou, pričom ide o duševnú poruchu trvalého charakteru, v dôsledku ktorého ochorenia nie je schopná zmysluplného dorozumievania sa. Podľa znalkyne posudzovaná nie je spôsobilá nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok resp. iné dávky či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilá uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilá konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilá rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nie je spôsobilá výkonu volebného práva. Preto súd v zmysle citovaného ustanovenia zákona i v zmysle § 231 písm. a/ C.m.p. rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony u posudzovanej, a to v rozsahu ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

38. Za opatrovníka menovanej v zmysle § 248 ods. 1,2 C.m.p. v spojení s § 27 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka súd ustanovil syna posudzovanej H. S.. Opatrovníctvo vo vzťahu k určitej osobe zahŕňa nielen výkon práv a povinností ako zástupcu osoby, ktorej bol opatrovník ustanovený, ale podľa názoru súdu môže zahŕňať aj osobnostnú zložku výkonu opatrovníctva, kedy opatrovník zabezpečuje osobnú starostlivosť o opatrovanú osobu. Keďže § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka stanovuje, že za opatrovníka má byť v prvom rade ustanovený príbuzný fyzickej osoby, z uvedeného podľa

názoru súdu možno vyvodíť, že opatrovníctvo a starostlivosť príbuznej osoby má prednosť pred starostlivosťou zabezpečenou prostredníctvom tretích osôb, ktoré nemajú vo vzťahu k opatrovanému žiaden bližší vzťah. Podľa názoru súdu z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že syn posudzovanej H. S. vykonával opateru posudzovanej za pomoci prvej manželky G. S. už dlhšiu dobu i predtým ako bola vo februári 2017 umiestnená v zariadení sociálnej starostlivosti. V súčasnosti opätovne od novembra 2017 vykonáva osobnú starostlivosť o menovanú za pomoci družky S. H., pričom z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že syn posudzovanej H. S. prejavoval záujem o posudzovanú i v čase, keď sa nachádzala v Zariadení pre seniorov v Diviackej Novej Vsi. Z výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru súdu vyplýva, že osobná starostlivosť o menovanú je v súčasnosti zo strany syna H. S. a jeho družky riadne zabezpečená a vykonávaná i za pomoci vnuka posudzovanej H. S. mladšieho, ktorý s nimi žije v spoločnej domácnosti. Uvedené vyplýva najmä z lekárskej správy od MUDr. Zdenky Poliakovej z 22.5.2018 (č.l. 198 spisu) ako i zo správy od obce Nitrica z 22.6.2018. Skutočnosť, že o posudzovanú I. S. je riadne postarané zo strany syna H. S. potvrdil vo svojej výpovedi i vnuk posudzovanej H. S. mladší. Ďalej je potrebné uviesť, že zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v tomto konaní vyplynulo, že u posudzovanej boli zistené počas jej pobytu v zariadení aj poruchy správania manifestujúce sa u menovanej nervóznym až agresívnym reagovaním na okolie v zariadení sociálnej starostlivosti negativizmom a nespoluprácou, s potrebou skľudňujúcej medikamentózne liečby. Uvedená skutočnosť vyplýva i zo správy od riaditeľky Zariadenia pre seniorov PE-ES so sídlom Diviacka Nová Ves, kde bolo uvedené, že posudzovaná mala počas pobytu niekedy prejavy nervozity, rozrušenosti, pričom z výpovede samotnej znalkyne na pojednávaní vyplynulo, že sa zdalo, že posudzovaná vie o tom, že si ju má zobrať jej syn domov. Sudca konštatuje, že i samotným vzhľadnutím posudzovanej neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti u posudzovanej, ktorá sa javila pokojná, prejavovala k synovi Karolovi náklonnosť. Preto súd s prihliadnutím na všetko uvedené, ako i s prihliadnutím na stanovisko prokurátorky rozhodol tak, že za opatrovníka posudzovanej ustanovil H. S.. Za opatrovníčku posudzovanej súd neustanovil navrhovateľku, a to najmä z dôvodu, že navrhovateľka nie je schopná kvôli výkonu práce v zahraničí vykonávať osobnú starostlivosť o posudzovanú a túto by zabezpečovala len prostredníctvom tretích, pre posudzovanú neznámych osôb. Čo sa týka námietok zo strany navrhovateľky voči osobe H. S., v tej súvislosti je potrebné uviesť, že z vykonaného dokazovania vyplynula narušenosť vzťahov medzi navrhovateľkou a jej bratom H. S., ktorá sa prejavovala už v období, kedy zdravotný stav posudzovanej I. S. bol lepší, teda pred rokom 2014, kedy utrpela cievnou mozgovú príhodu, v ktorom období sa taktiež o posudzovanú staral syn Karol Morávek. V konaní síce vyšlo najavo, že H. pred súdom uvádzal nepravdivú skutočnosť, a to že má maturitné vysvedčenie, pričom následne v priebehu konania priznal, že maturitné vysvedčenie nemá, menovaný však zabezpečuje posudzovanej riadnu osobnú starostlivosť, zdravotnú starostlivosť, čo je v súčasnosti na prospech posudzovanej, čo vyplýva z vyššie uvedených listinných dôkazov, a keďže súd v prvom rade pri ustanovovaní opatrovníka posudzuje záujem posudzovanej a nie narušenosť a príčinu narušenosti vzťahov medzi H. S. a jeho príbuznými /navrhovateľkou, bratom K. F. a bývalou manželkou G. S./ o opatrovníctve posudzovanej rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. V tej súvislosti je potrebné uviesť, že v prípade, ak by došlo k zmene pomerov, k zhoršeniu starostlivosti H. S. o svoju matku, alebo ak by došlo z jeho strany ku konaniu, ktoré by bolo v rozpore so záujmami posudzovanej I. S., nič nebráni jeho príbuzným, aby v budúcnosti podali nový návrh na zmenu opatrovníctva vo vzťahu k posudzovanej S. Morávekovej.

39. Súd vymedzil práva a povinnosti opatrovníka v rozsahu ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, teda tak, aby u posudzovanej bol zabezpečený dohľad nad menovanou, a aby bola zabezpečená ochrana jej práv a právom chránených záujmov.

XX. Súd uložil opatrovníkovi raz do roka podávať súdu správu o hospodárení s majetkom nesvojprávneho a dvakrát do roka správu o opatrovanej, a to v zmysle § 93 vyhlášky č. 543/2005 Z.z.. I.

41. O tom, že súd štátu náhradu trov konania z titulu vyplateného znaleckého spolu vo výške 451,99 eur /389,03 eur plus 62,96 eur / nepriznal, rozhodol súd v zmysle § 251 ods. 2 C.m.p. v platnom znení, keďže neboli splnené zákonné podmienky v zmysle cit. ustanovenia pre to, aby súd v zmysle cit. ustanovenia štátu priznal náhradu trov konania.

42. O náhrade trov účastníkov súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. vzhľadom na predmet uvedeného konania, kedy súd považuje za spravodlivé, aby si každý z účastníkov znášal svoje trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné, do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP a v § 62 C.m.p.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku /Zákon č. 233/1995 Z. z. v platnom znení/, ak ide o rozhodnutie o starostlivosti maloletých detí, alebo úpravu styku s maloletými deťmi, návrh na súdny výkon rozhodnutia / § 370 a nasl. Zák.č. 161/2015 Z.z. C.m.p. v platnom znení/.